

450/2004 Sb.

VYHLÁŠKA

ze dne 21. července 2004

o označování výživové hodnoty potravin

Změna: 330/2009 Sb.

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 19 odst. 1 písm. d) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 306/2000 Sb. a zákona č. 146/2002 Sb., (dále jen "zákon"):

§ 1

(1) Tato vyhláška stanoví v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ způsob výpočtu a označování výživové (nutriční) hodnoty potravin uváděných do oběhu určených konečnému spotřebiteli nebo pro zařízení společného stravování.

(2) Tato vyhláška se nevztahuje na

- a) balené vody, které upravuje zvláštní právní předpis²⁾,
- b) doplňky stravy, které upravuje zvláštní právní předpis³⁾,
- c) potraviny určené pro zvláštní výživu, které upravuje zvláštní právní předpis⁴⁾.

§ 2

Pro účely této vyhlášky se rozumějí:

- a) značením výživové hodnoty - veškeré údaje uváděné na obalu udávající
 - 1. energetickou hodnotu,
 - 2. živiny, a to bílkoviny, sacharidy, tuky, vlákninu, sodík, vitaminy nebo minerální látky,

uvedené v příloze, vyskytující se v potravině ve významných množstvích; významným množstvím se rozumí hodnota vitaminů a minerálních látek vyšší než 15 % doporučené denní dávky ve 100 g nebo ve 100 ml potravině nebo v jednom balení či jednotlivé porci potravině. Doporučené denní dávky vitaminů a minerálních látek jsou stanoveny v příloze,

- b) výživovým tvrzením - tvrzení, jak je uvedeno v zákoně⁵⁾,
- c) bílkovinou nebo bílkovinami v potravině - celkový obsah dusíku stanovený metodou podle Kjeldahla x 6,25⁶⁾,
- d) sacharidem - jakýkoliv sacharid, který je metabolizován člověkem, včetně vícesytných alkoholů (polyolů),
- e) cukry - všechny v potravině přítomné monosacharidy a disacharidy bez polyolů,
- f) tuky - celkové lipidy, včetně fosfolipidů,
- g) nasycenými mastnými kyselinami - mastné kyseliny bez dvojné vazby,
- h) mononenasycenými mastnými kyselinami - mastné kyseliny s jednou dvojnou cis- vazbou,
- i) polynenasycenými mastnými kyselinami - mastné kyseliny se dvěma nebo více dvojnými vazbami, které jsou oddělené cis,cis-methylenovou skupinou,
- j) vlákninou - polysacharidy s třemi nebo více monomerními jednotkami, které nejsou tráveny ani vstřebávány v tenkém střevě člověka, náležející do skupin
 - 1. jedlé polysacharidy přirozeně se vyskytující v přijímané potravě,
 - 2. jedlé polysacharidy, které byly získány z potravních surovin fyzikálními, enzymatickými nebo chemickými prostředky a které mají prospěšný fyziologický účinek prokázaný obecně uznávanými vědeckými poznatky, nebo
 - 3. jedlé polysacharidy, které mají prospěšný fyziologický účinek prokázaný obecně uznávanými vědeckými poznatky,
- k) průměrnou hodnotou - hodnota, která nejvhodněji vyjadřuje množství živiny v potravině s ohledem na změny ročního období, spotřebitelské zvyklosti a další faktory, které mohou způsobit kolísání aktuální hodnoty.

§ 3

Výživová tvrzení se mohou týkat jen energetické hodnoty, živin uvedených v § 2 písm. a) bodu 2 a látek, které patří do některé skupiny těchto živin nebo jsou jejich složkami.

§ 4

(1) Energetická hodnota se vypočítá s použitím těchto přepočítacích koeficientů pro 1 g látky:

a) sacharidy, s výjimkou polyolů	17 kJ = 4 kcal
b) polyoly	10 kJ = 2,4 kcal
c) bílkoviny	17 kJ = 4 kcal
d) tuky (triacylglyceroly)	37 kJ = 9 kcal
e) alkohol	29 kJ = 7 kcal
f) organické kyseliny	13 kJ = 3 kcal
g) vláknina	8 kJ = 2 kcal
h) erythritol	0 kJ = 0 kcal.

(2) Přepočítací koeficient pro salatrimy, jimiž se rozumí tuky se sníženým obsahem energie řazené mezi potraviny nového typu, se stanoví pro 1 gram látky takto:

salatrimy	25 kJ – 6 kcal.
-----------	-----------------

§ 5

Uvádění výživové hodnoty je ve stanovených případech uloženo zákonem⁷⁾. Jestliže je při označování potraviny uváděné do oběhu, při předkládání a nabídce této potraviny nebo v reklamě, s výjimkou obecně zaměřené reklamní akce, uvedeno výživové tvrzení, pak je uvádění výživové hodnoty povinné.

§ 6

(1) Pokud se označuje výživová hodnota, musí se údaje uvádět podle skupiny 1 nebo skupiny 2, a to v tomto pořadí:

a) skupina 1

1. energetická hodnota,
2. obsah bílkovin, sacharidů a tuků,

b) skupina 2

1. energetická hodnota,
2. obsah bílkovin, sacharidů, cukrů, tuků, nasycených mastných kyselin, vlákniny a sodíku.

(2) Pokud se výživové tvrzení vztahuje na cukry, nasycené mastné kyseliny, vlákninu nebo sodík, musí se údaje uvádět podle ustanovení skupiny 2. V ostatních případech se označování výživové hodnoty řídí podle skupiny 1.

(3) Označování výživové hodnoty může zahrnovat také následující látky:

- a) škrob,
- b) polyoly,
- c) mononenasycené (monoenové) mastné kyseliny,
- d) polynenasycené (polyenové) mastné kyseliny,
- e) cholesterol,
- f) minerální látky a vitaminy uvedené v příloze, přítomné v potravíně ve významném množství [§ 2 písm. a) bod 2].

(4) Pokud se uvádí výživové tvrzení, je uvedení látek nebo jejich složek, které náleží do některé skupiny živin podle odstavců 1 a 3, povinné. Pokud je uveden obsah polynenasycených (polyenových), mononenasycených (monoenových) mastných kyselin a cholesterolu, musí být rovněž udán obsah nasycených mastných kyselin.

(1) Kde jsou uvedeny volné cukry, polyoly nebo škrob, následují tyto údaje bezprostředně po údajích o obsahu sacharidů v tomto uspořádání a v těchto jednotkách:

sacharidy	g
z nich:	
a) cukry	g
b) polyoly	g
c) škrob	g.

(2) Kde je uvedeno množství, popřípadě i typ mastných kyselin a hodnota cholesterolu, musí tyto údaje následovat bezprostředně po údajích o obsahu celkových tuků v tomto uspořádání:

tuk	g
z něho:	
a) nasycené mastné kyseliny	g
b) mononenasycené mastné kyseliny	g
c) polynenasycené mastné kyseliny	g
d) cholesterol	mg.

§ 8

(1) Údaje o energetické hodnotě a obsahu živin nebo jejich složek musí být vyjádřeny číselně. Přitom se použijí tyto jednotky:

a) energetická hodnota	- kJ i kcal
b) bílkoviny	- g
c) sacharidy	- g
d) tuk	- g
e) vláknina	- g
f) sodík	- g
g) cholesterol	- mg
h) vitamíny a minerály	- mg nebo jednotky

uvedené v příloze.

(2) Údaje musí být uvedeny pro 100 g nebo pro 100 ml potravin. Tyto údaje mohou být též vztaženy na podávanou dávku, jejíž množství je vyznačeno, nebo na jednu porci, pokud je uveden jejich počet v jednom balení. Údaje o vitamínech a minerálních látkách musí být též vyjádřeny v procentech doporučené denní dávky, uvedené v příloze. U vitaminů a minerálních látek se jejich množství v potravině označuje na obalu jen v případě, že toto množství převyšuje hodnotu 15 % celkové doporučené denní dávky. Údaje o procentech doporučené denní dávky vitaminů a minerálních látek mohou být provedeny i graficky.

(3) Uváděná množství se musí vztahovat na potravinu ve stavu, v jakém je uváděna do

oběhu nebo, pokud je to vhodné, na potravinu připravenou ke spotřebě podle návodu výrobce. Návod musí být připojen k výrobku a musí obsahovat podrobné pokyny pro tuto přípravu.

§ 9

Hodnoty uvedené v § 7 a 8 musí být uvedeny jako průměrné, založené na výsledcích:

- a) analýz výrobce potravin,
- b) výpočtu známých nebo aktuálních průměrných hodnot použitých složek potravin,
- c) výpočtu s použitím obecně uznávaných údajů nebo vědeckých poznatků.

§ 10

(1) Údaje podle této vyhlášky musí být na obale určeném pro spotřebitele uvedeny na jednom místě v tabulce s přiřazenými číselnými hodnotami. Kde to prostor na obale nedovoluje, uvádějí se informace v lineární formě. Tisk těchto údajů musí být proveden čitelně a nesmazatelně a musí být umístěn na dobře viditelném místě, nesmí se dodatečně přelepovat, měnit či zakrývat.

(2) Údaje musí být uvedeny v českém jazyce. Toto ustanovení nevylučuje uvedení údajů též ve více jazycích.

§ 11

Zrušuje se vyhláška č. 293/1997 Sb., o způsobu výpočtu a uvádění výživové (nutriční) hodnoty potravin a o značení údaje o možném nepříznivém ovlivnění zdraví.

§ 12

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. srpna 2004.

Ministr:

MUDr. Kubinyi, Ph.D. v. r.

Příl.

Doporučené denní dávky (DDD) vitamínů a minerálních látek

Vitamin nebo minerální látka	Doporučená denní dávka
Vitamin A	800 mikrog
Thiamin (vitamin B1)	1,1 mg
Riboflavin (vitamin B2)	1,4 mg
Vitamin B6	1,4 mg
Vitamin B12	2,5 mikrog
Kyselina pantothenová	6 mg
Vitamin C	80 mg
Vitamin D	5 mikrog
Vitamin E	12 mg
Vitamin K	75 mikrog
Biotin	50 mikrog
Kyselina listová	200 mikrog
Niacin	16 mg
Draslík	2000 mg
Fosfor	700 mg
Fluoridy	3,5 mg
Hořčík	375 mg
Chloridy	800 mg
Chrom	40 mikrog
Jód	150 mikrog
Mangan	2 mg
Měď	1 mg
Molybden	50 mikrog
Selen	55 mikrog
Vápník	800 mg
Zinek	10 mg
Železo	14 mg

Vybraná ustanovení novel

Čl. II vyhlášky č. 330/2009 Sb.

Přechodné ustanovení

Potraviny, které nemají označení hodnoty v souladu s § 4 odst. 1 a přílohou č. 4 k této vyhlášce, lze uvádět na trh nejdéle do 31. října 2012.

1) Směrnice Rady 90/496/EHS ze dne 24. září 1990 o nutričním označování potravin.

Směrnice Komise 2003/120/ES ze dne 5. prosince 2003, kterou se mění směrnice Rady 90/496/EHS o nutričním označování potravin.

Směrnice Komise 2008/100/ES ze dne 28. října 2008, kterou se mění směrnice Rady 90/496/EHS o nutričním označování potravin, pokud jde o doporučené denní dávky, převodní faktory pro energetickou hodnotu a definice.

2) Vyhláška č. 292/1997 Sb., o požadavcích na zdravotní nezávadnost balených vod a o způsobu jejich úpravy, ve znění vyhlášky č. 241/1998 Sb. a vyhlášky č. 465/2000 Sb.

3) Vyhláška č. 446/2004 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin potravními doplňky.

4) Vyhláška č. 54/2004 Sb., o potravinách určených pro zvláštní výživu.

5) § 2 písm. w) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 306/2000 Sb.

6) ČSN ISO 1871 Zemědělské a potravinářské výrobky. Obecné pokyny pro stanovení dusíku metodou podle Kjeldahla.

7) § 6 odst. 1 písm. m) zákona č. 110/1997 Sb., ve znění zákona č. 306/2000 Sb.